

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A PŘÍRODA

Tato vzdělávací oblast je v 6. až 9. ročníku realizována prostřednictvím vyučovacích předmětů Přírodopis, Fyzika, Zeměpis a Chemie. Časové dotace všech předmětů jsou 2 hodiny týdně

Zeměpis

Charakteristika předmětu:

Výuka zeměpisu navazuje na předmět vlastivěda na 1. stupni s časovou dotací po 2 hodinách týdně výuky ve všech ročnících.

Moderní geografie je soubor vědních disciplín, studujících krajinou sféru a její vazbu na lidskou společnost v konkrétním prostředí a v daném čase. Úloha školního zeměpisu je nezastupitelná v objasňování složitých vazeb mezi přírodou a lidskou společností.

Ve vyučovacím předmětu zeměpis si žáci osvojují určitý systém vybraných poznatků z různých geografických oborů. Výuka zeměpisu obohacuje v návaznosti na prvouku a na vlastivědu celkový vzdělanostní rozhled žáků uvedením do hlavních přírodních, sociálních, a do hospodářských podmínek a faktorů života lidí v blízkém území místní krajiny, místní oblasti (regionu), na území České republiky, v Evropě a v dalších světadílech. Umožňuje žákům orientovat se v současném světě a v problémech současného lidstva i vlastní spoluzodpovědnost za kvalitu života na Zemi a vztahů lidí k přírodnímu i společenskému prostředí.

Naší snahou je soustředit výuku do jedné zeměpisné učebny, která by díky svému vybavení umožnila kvalitnější výuku. Součástí zeměpisu na naší škole jsou pozorování v rámci zeměpisných vycházek i zeměpisných exkurzí. Stálou součástí výuky geografie by měl být, tak jako u ostatních přírodovědných předmětů, soustavný nácvik správného používání pojmů, hledání příčinných souvislostí a řešení problémů souvisejících s poznáváním přírody a s praktickým životem.

Materiálové zabezpečení

Výuka probíhá v kmenových třídách a v učebně přírodopisu. Pro výuku používáme atlasy, nástěnné mapy, globusy a plány a videokazety. Veškeré pomůcky jsou uloženy v kabinetě zeměpisu. Encyklopedie jsou k dispozici v projektové místnosti.

Strategie pro naplnění klíčových kompetencí v 6. a 7. ročníku

Kompetence k učení

- volíme úkoly vycházející ze skutečnosti
- pomocí příkladů z praxe seznamujeme žáky s krajinou sférou

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k analýze zadání
- vedeme žáky k prezentaci a obhajobě vlastního návrhu
- ukazujeme příklady jedinečných geografických objektů, jevů a procesů v krajině, pozorováním ukazujeme žákům pravidelnosti a souvislosti objektů a jevů v krajině

Kompetence sociální a personální

- vedeme k tolerování a akceptování odlišných názorů
- umožňujeme vyjádřit vlastní názor
- podporujeme vzájemnou spolupráci při společném řešení problémů
- užíváme metody skupinové práce

- pomocí map, encyklopedií, videa i jiných pomůcek představujeme žákům jednotlivé světadíly, významné státy, jejich obyvatelstvo, politické, hospodářské i kulturní postavení těchto lokalit

Kompetence občanské

- zařazujeme témata s ekologickou aktivitou
- udržujeme přátelskou a produktivní atmosféru ve třídě
- pomocí glóbulů vysvětlujeme základní vlastnosti zemského tělesa a postavení Země ve vesmíru, s pomocí plánů seznamujeme žáky s místním regionem
- diskutujeme s žáky o významu přírodních podmínek pro existenci lidské společnosti

Kompetence komunikativní

- využíváme různé formy zápisu dat (tabulky, plány, mapy)
- Vyžadujeme přesné a výstižné vyjadřování
- vedeme žáky k formulaci vlastních myšlenek
- dbáme na zdokonalování projevu žáka (ústní, písemné)

Kompetence pracovní

- rozvíjíme manuální zručnost prostřednictvím práce s pomůckami (mapa, atlas, glóbus)
- vyžadujeme přehlednost a systematičnost zápisu a vlastní práce žáků
- vedeme žáky k učení a práci s mapou

6. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie			
<i>organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů, používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii</i>	vyhledá potřebné informace v mapových atlasech, orientuje se v jejich obsahu a rejstřících, umí pracovat s globusem a mapou, rozumí mapovému klíči – výškopis, polohopis vymezí pojmy poledník, rovnoběžka, zeměpisná síť vymezí a vyhledá na mapách různé podnebné pásy i časová pásma a porovná je určí zeměpisnou polohu vybraných objektů prokáže aktivní znalost smluvených značek, vrstevnic, výškových kót, nadmořské výšky	obsah a grafika map, barvy, výškopis, polohopis, vysvětlivky (mapový klíč) orientace plánu vzhledem ke světovým stranám	
<i>přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich</i>	porovná a rozlišuje složky přírodních sfér zhodnotí význam jednotlivých přírodních složek na Zemi	Přírodní sféry	

<p><i>vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině</i></p>			
Přírodní obraz Země			
<p><i>zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy</i></p>	<p>definuje Zemi jako vesmírné těleso dokáže popsat Zemi, Slunce, Měsíc a další planety sluneční soustavy porovná je a najde rozdíl definuje pojmy planeta, hvězda, planetky, měsíce, meteorická tělesa, komety, Galaxie, cizí galaxie a vlastními slovy vyjádří rozdíly</p>	<p>Postavení Země ve vesmíru, sluneční soustava</p>	<p>EMV I/e</p>
<p><i>prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů</i></p>	<p>vyjádří vlastními slovy důsledky pohybů Země vysloví a hodnotí důsledky otáčení Země kolem vlastní osy a oběhu Země kolem Slunce pro praktický život na Zemi objasní podstatu polárního dne a noci, vysvětlí, kdy a proč dochází k rovnodennosti a slunovratu</p>	<p>globus, mapa, plán, různé druhy map, jejich měřítko poledníky, rovnoběžky, zeměpisné souřadnice, zeměpisná síť určování časových pásem nultý poledník, datová mez</p>	
<p><i>rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu</i></p>	<p>rozpoznává souvislost a vzájemnou podmíněnost mezi jednotlivými přírodními složkami krajinné sféry objasní stavbu zemského tělesa, dna oceánů posuzuje zemský povrch definuje reliéf jako výsledek složitěho působení endogenních a exogenních činitelů a lidských činností pracuje s pojmy počasí, podnebí, meteorologické prvky, vysvětlí celkový oběh vzduchu v atmosféře vymezí a vyhledá na mapách různé podnebné pásy a porovnává je porozumí a vyhledá na mapách oceány, moře, vodní toky, ledovce, bezodtokové oblasti, jezera, bažiny, umělé vodní nádrže popíše složení půdy, půdní typy a druhy a jejich hospodářské využití rozumí pojmem mateční hornina,</p>	<p>přírodní sféry: litosféra, atmosféra, hydrosféra, pedosféra, biosféra</p>	

	humus, eroze půdy, vysvětlí význam ochrany půdy objasní uspořádání bioty v závislosti na zeměpisné šířce a nadmořské výšce vymezí geografická šířková pásma na Zemi		
<i>porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost</i>	Vlastními slovy popíše vnitřní a vnější procesy, objekty a jevy v přírodní sféře rozlišuje působení vnitřních a vnějších procesů	krajinná sféra, Země a její složky, pevninské a oceánské tvary zemského povrchu	
Regiony světa			
<i>lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny</i>	lokalizuje, porovnává a přiměřeně hodnotí polohu a rozlohu, oceány, Afriku, Austrálii, Antarktidu ukáže na mapě státy Afriky a Austrálie vyhledá hlavní a největší města charakterizuje významné složky hospodářství určí úřední jazyk vybraných států na mapě ukáže pohoří a jejich nejvyšší hory, významné řeky, pouště, ... uvede příklady živočichů v Antarktidě, pohovoří o výzkumu seznamuje se s ekologickou problematikou moří a oceánů	Afrika, Indický oceán, Austrálie, Tichý oceán, Oceánie, Antarktida	
<i>porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států</i>	porovnává rozlohu probraných světadílů a oceánů určí geografickou polohu popíše a srovnává členitost, typické znaky přírodních poměrů vyhledá na mapách polární oblasti vyhledá a provede stručnou charakteristiku nejvýznamnějších států jednotlivých oblastí	Afrika, Indický oceán, Austrálie, Tichý oceán, Oceánie, Antarktida	
<i>zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je</i>	seznámí se s globálními problémy, které hrozí polárním oblastem vysvětlí příčiny globálního oteplování, skleníkový efekt, znečištění ovzduší	Arktida, Antarktida, polární oblasti, výzkum	

příčinou zásadních změn v nich			
Terénní geografická výuka, praxe a aplikace			
ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu	ovládá domluvené topografické značky, orientuje se na plánu místní krajiny	topografie	
aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny	určí světové strany podle znaků v přírodě, vymezí orientační body, jevy ovládá práci s buzolou a plánem, pohybuje se podle mapy a azimutu odhaduje vzdáleností a výšky objektů v terénu	vycházka, práce s plánem místního regionu odhad vzdáleností	
uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě	seznáme se se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě vymezí rizikové oblasti živelných pohrom v regionu zná z paměti základní pravidla chování v krizových situacích přírodních nebezpečí a důležitá telefonní čísla	krizové situace	

7. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Geografické informace, zdroje dat, kategorie a topografie			
používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii	lokalizuje na mapě významné geografické pojmy, s kterými se seznámí	práce s mapou, výpočet vzdáleností	
Regiony světa			
rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa	provede regionalizaci v jednotlivých světadílech	Amerika, Asie, Severní ledový oceán, Atlantský oceán, Evropa fyzicko-geografická, socioekonomická sféra jednotlivých světadílů, charakteristika států, Evropa – regionalizace a státy	
lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií,	vyhledá a pojmenuje vybrané modelové státy, hlavní a významná města vyhledá a popíše hlavní soustředění osídlení a hospodářských činností	Amerika, Asie, Severní ledový oceán, Atlantský oceán, Evropa fyzicko-geografická, socioekonomická sféra	

<i>srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny</i>	v probíraných světadílech	jednotlivých světadílů charakteristika států Evropa – regionalizace a státy	
<i>porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států</i>	provede porovnání jednotlivých regionů na základě probíraných kritérií popíše a porovná jejich sektorovou, odvětvovou a územní strukturu	Amerika, Asie, Severní ledový oceán, Atlantský oceán, Evropa fyzicko-geografická, socioekonomická sféra jednotlivých světadílů charakteristika států Evropa – regionalizace a státy	VMS I/ b VMS I/c VMS II/a VMS II/b VMS II/c VMS III/c VMS III/g
<i>zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich</i>	zvažuje souvislost hospodářských aktivit, osídlení s přírodními poměry	Amerika, Asie, Severní ledový oceán, Atlantský oceán, Evropa	
Společenské a hospodářské prostředí			
<i>posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa</i>	posoudí prostorovou organizaci populace Asie, Evropy a Ameriky s pomocí glóbusu nebo mapy popíše největší koncentrace populace, důvody její koncentrace a souvislosti s hospodářskými a přírodními podmínkami uvádí příklady specifických znaků osídlení	Amerika, Asie, Severní ledový oceán, Atlantský oceán, Evropa fyzicko-geografická, socioekonomická sféra jednotlivých světadílů charakteristika států Evropa – regionalizace a státy	
<i>posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel</i>	charakterizuje optimální podmínky pro vznik a správnou funkci lidského sídla vyjmenuje a posoudí na příkladech funkce lidských sídel, jejich typické znaky uvede příklady přírodních podmínek, které mohou ovlivnit růst a vývoj osídlení a na mapě ukáže typické příklady jejich využití (ner. suroviny, zemědělství, průmysl, cestovní ruch)	Amerika, Asie, Severní ledový oceán, Atlantský oceán, Evropa fyzicko-geografická, socioekonomická sféra jednotlivých světadílů charakteristika států Evropa – regionalizace a státy	
<i>zhodnotí přiměřeně strukturu, složky</i>	na mapě ukáže a popíše největší koncentrace hospodářství, odvětví	Amerika, Asie, Severní ledový oceán, Atlantský	

<i>a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje</i>	průmyslu, zemědělství zhodnotí strukturu, složky světového hospodářství vlastními slovy popíše souvislosti a podmíněnost jednotlivých odvětví	oceán, Evropa fyzickogeografická, socioekonomická sféra jednotlivých světadílů charakteristika států, Evropa – regionalizace a státy	
<i>porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit</i>	porovnává předpoklady pro vhodné využití přírodních podmínek v hospodářství uvede dopady nepřiměřeného čerpání surovin	Amerika, Asie, Severní ledový oceán, Atlantský oceán, Evropa fyzicko-geografická, socioekonomická sféra jednotlivých světadílů charakteristika států, Evropa – regionalizace a státy	
<i>porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků</i>	seznámí se s funkcí mezinárodních organizací zná zkratky organizací OSN, OECD, NATO, EU, NAFTA, OPEC, UNESCO, vysvětlí, čím se zabývají uvede zapojení ČR v těchto strukturách	mezinárodní organizace – zapojení států probraných světadílů	
<i>lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech</i>	Lokalizuje a porovnává z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů - vazby, souvislosti - přírodní podnebné, sídelní, jazykové, náboženské, kulturní ukáže na mapě jednotlivé světadíly – rozlohu, polohu, obyvatelstvo, hospodářství, povrch charakterizuje za pomoci mapy vyspělé a rozvojové země, politická a hospodářská seskupení, mezinárodní organizace	Amerika, Asie, Severní ledový oceán, Atlantský oceán, Evropa fyzicko-geografická, socioekonomická sféra jednotlivých světadílů charakteristika států Evropa – regionalizace a státy	
Životní prostředí			
<i>uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí</i>	uvádí příklady znehodnocení živ. prostředí využíváním přírodních surovin vlastními slovy popíše znehodnocení krajiny a negativní vlivy na prostředí srovnává rizika nepřiměřeného využívání přírodních surovin	význam jednotlivých přírodních složek na Zemi	

Strategie pro naplnění klíčových kompetencí v 8. a 9. ročníku

Kompetence k učení

- volíme úkoly vycházející ze skutečnosti
- pomocí příkladů z praxe seznamujeme žáky s krajinnou sférou

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k analýze zadání
- vedeme žáky k prezentaci a obhajobě vlastního návrhu
- seznamujeme žáky s různými druhy geografických materiálů, vysvětlujeme význam informací v nich obsažených i způsob, jak je najít, propojujeme výuku s informacemi z médií, hledáme s žáky využití takto získaných vědomostí v praxi

Kompetence sociální a personální

- vedeme k tolerování a akceptování odlišných názorů
- umožňujeme vyjádřit vlastní názor
- podporujeme vzájemnou spolupráci při společném řešení problémů
- užíváme metody skupinové práce
- pomocí map, encyklopedií, videa, exkurzí i jiných pomůcek představujeme žákům naši vlast v komplexní podobě i její jednotlivé oblasti, diskutujeme se žáky o postavení naší vlasti v Evropě i ve světě

Kompetence občanské

- zařazujeme témata s ekologickou aktivitou
- udržujeme přátelskou a produktivní atmosféru ve třídě
- pomocí glóbů vysvětlujeme základní vlastnosti zemského tělesa a postavení Země ve vesmíru, s pomocí plánů seznamujeme žáky s místním regionem
- diskutujeme s žáky o významu přírodních podmínek pro existenci lidské společnosti
- porovnáváme naši vlast s Evropou i se světem ve všech směrech, seznamujeme žáky s možnostmi geografického srovnání, diskutujeme o různorodosti světa, lidských ras, národů, kultur, o jejich významu, odlišnostech i přínosu pro společnost

Kompetence komunikativní

- využíváme různé formy zápisu dat (tabulky, plány, mapy)
- Vyžadujeme přesné a výstižné vyjadřování
- vedeme žáky k formulaci vlastních myšlenek
- dbáme na zdokonalování projevu žáka (ústní, písemné)

Kompetence pracovní

- rozvíjíme manuální zručnost prostřednictvím práce s pomůckami (mapa, atlas, glóbus)
- vyžadujeme přehlednost a systematickosti zápisu a vlastní práce žáků
- vedeme žáky k učení a práci s mapou
- necháváme žáky pozorovat jedinečnost a krásu přírody i lidské činnosti, porozumět jim, snažíme se v žácích probudit trvalý zájem o Zemi, na které žijeme

8. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie			
<i>používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii</i>	pracuje s pojmy poloha v zeměpisné síti, relativní geografická poloha, rozloha, členitost povrchu a s pojmy souvisejícími s popisem České		

	republiky		
<i>přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině</i>	vyhodnotí relativní geografickou polohu podle různých kritérií		
Regiony světa			
<i>porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států</i>	porovnává a hodnotí parametry České republiky s okolními státy, státy EU a ve světovém kontextu		MKV I/e
Životní prostředí			
<i>uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí</i>	zhodnotí stav životního prostředí v ČR vymezí NP a CHKO a vysvětlí jejich důležitost		
Česká republika			
<i>vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy</i>	vymezí Jihočeský kraj, Kaplicko: jejich zeměpisnou polohu, kritéria pro vymezení místního regionu, vztahy k okolním regionům, základní charakteristiky porovná Jihočeský kraj s ostatními kraji České republiky uvádí specifika regionu důležitá pro jeho další rozvoj	Česká republika, místní region, kraje ČR absolutní geografická poloha (poloha v zeměpisné síti), rozloha, členitost povrchu a přírodní poměry ČR	
<i>hodnotí na přiměřené</i>	vysvětlí strukturu územního členění	Česká republika, místní	EMV IV/a

<i>úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům</i>	ČR vysvětlí vazby místního regionu k vyšším územním celkům popíše místní region a jeho možné perspektivy	region, kraje ČR přeshraniční spolupráce se sousedními státy a spolupráce v Evropě	
<i>hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu</i>	porovná rozlohu, počet obyvatel, hospodářství ČR s rozlohou sousedních států a vybraných států světa vyhledá horopisné celky ČR charakterizuje podnebí, vodstvo, půdy, rostlinstvo a živočišstvo ČR, charakterizuje hlavní hospodářské celky ČR a nejvýznamnější střediska jednotlivých odvětví hospodářství ČR uvede příklady zajímavostí jednotlivých krajů	rozmístění obyvatelstva a sídelní poměry ČR rozmístění hospodářských činností ČR	
<i>lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit</i>	popíše s pomocí obecně zeměpisných a tematických map vznik a vývoj reliéfu lokalizuje na mapách a uvádí příklady: kraje ČR, subprovincie ČR, vyhledá na mapě největší a nejmenší soustředění obyvatelstva, největší a nejvýznamnější sídla, srovnává ukazatele o lidnatosti, pohybu a struktuře obyvatelstva ČR se sousedními státy, vyhledá základní demografické údaje	regiony ČR	
<i>uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států</i>	popíše působení ČR ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích	působení ČR v mezinárodních institucích a organizacích	

9. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
-------------------------	----------------	-------	------------------

Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie

<i>organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů</i>	pracuje aktivně s tematickými mapami dokáže vyčíst informace ze zeměpisných grafů, diagramů vyhodnocuje statistické údaje a dělá na jejich základě vlastní závěry	práce s mapou	
<i>používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii</i>	používá geografické pojmy související s popisem přírodních podmínek, krajiny, demografických parametrů, osídlení, ekologie	práce s mapou	

Regiony světa

<i>rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa</i>	vymezí kritéria hodnocení vyspělosti orientuje se v počtu a rozmístění lidí na Zemi vyhodnotí aktuální demografické ukazatele popíše rozmístění lidských ras, národů, jazyků, náboženství, lidských sídel, nejvýznamnějších aglomerací určí a vyhledá hlavní oblasti světového hospodářství, vymezí kritéria hodnocení vyspělosti států uvede, vyhledá a charakterizuje příklady států podle stupně rozvoje států	společenské a hospodářské prostředí obyvatelstvo světa jazykové rodiny, jazyky, rasy, etnické skupiny, světová náboženství světové hospodářství, kritéria vyspělosti, příklady vyspělých a rozvojových zemí světa	
<i>lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny</i>	porovnává a lokalizuje na mapách hlavní (jádrové) a vedlejší (periferní) oblasti světového hospodářství uvede a vyhledá příklady států podle stupně rozvoje	regionální společenské, politické a hospodářské útvary	
<i>porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných</i>	vyhledá hlavní surovinové a energetické zdroje, funkce světového hospodářství rozlišuje a porovnává státy světa podle zeměpisné polohy, počtu obyvatelstva, hlediska svrchovanosti, státního zřízení a formy vlády, správního členění	Společenské, sídelní a hospodářské poměry současného světa	

<i>makroregionů světa a vybraných (modelových) států</i>			
<i>zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich</i>	uvede příklady nejvýznamnějších politických, vojenských a hospodářských seskupení vymezí globální problémy, hledá jejich příčiny, diskutuje o možných důsledcích a hledá řešení	globální problémy současného světa	
Společenské a hospodářské prostředí			
<i>posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa</i>	přiměřeně posoudí a zhodnotí prostorovou organizaci světové populace	státy světa, hlavní mezinárodní politické, bezpečnostní a hospodářské organizace a seskupení	MKV II/d MKV III/c MKV III/d OSV VII/b
<i>posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel</i>	porovnává předpoklady a hlavní faktory pro rozmístění hospodářských aktivit pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel	sídla, krajina - prostředí, typy krajín, společenské a hosp. vlivy na krajinu a živ. prostředí	
<i>zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje</i>	na tematické mapě ukáže oblasti hlavních světových surovinových a energetických zdrojů lokalizuje na mapách světadílů hlavní aktuální změny a problémy v konkrétních světových regionech	orientace na mapě světa	
<i>porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit</i>	rozlišuje a posuzuje předpoklady a lokalizační faktory sídel a hospodářských aktivit na konkrétních regionálních příkladech	předpoklady pro rozvoj sídel	
<i>porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků</i>	porovnává státy světa a zájmové integrace států vysvětlí zkratky mezinárodních organizací (OSN, EU, OECD, UNESCO, G7, OPEC, NATO, SNS, LAS) a důvod vzniku a jejich význam	mezinárodní organizace a seskupení	VMS III/c VMS III/g EMV III/c
<i>lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické</i>	vymezí kritéria hodnocení vyspělosti států uvede a vyhledá na mapě příklady států podle stupně rozvoje	politické změny na mapě světa	

<i>problémy v konkrétních světových regionech</i>			
Životní prostředí			
<i>porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin</i>	odlišuje na konkrétních příkladech znaky a funkce krajin, posuzuje působení přírodních krajinnotvorných procesů zhodnotí společenské a hospodářské vlivy na životní prostředí	vztah příroda a společnost příklady kladných a záporných vlivů člověka na životní prostředí	
<i>uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)</i>	vyjmenuje základní složky krajiny, hlavní ekosystémy uvádí prostorové rozmístění hlavních ekosystémů	složky krajiny, ekosystémy	
<i>uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí</i>	uvádí vliv zásahu člověka na životní prostředí, zdůvodní důležitost ekologického rozvoje a ochrany globálního živ. prostředí uvede příklady největších a nejnámějších chráněných oblastí ve světě i u nás	vztah člověka k přírodě, ochrana životního prostředí	